

בתוקף מתאריך: 20.10.2004

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 14.10.2021

מס' הפקודה: 04.54.02

מרכזי שיקום והוצאת אסירים לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר

קיימת הוראת שעה בתוקף עד לתאריך 9.5.26

פרק א' - כללי

1. א. מרכזי השיקום מהווים מסגרת שיקומית המסייעת בהכנת האסיר לקראת כללי שחרורו ממאסר ובחזרה הדרגתית לחיים בקהילה.
ב. מרכזי השיקום פועלים בגישה שיקומית הוליסטית תוך שמירה על רצף החיים עם הקהילה ובכך מסייעים להפחתת האפשרות לחזרה למאסר.
ג. מרכזי השיקום כוללים מסגרות מחוץ לבתי הסוהר ובהם שני שלבים: שיקום קבוצתי ושיקום פרטני.
ד. מרכזי השיקום מיועדים לאסירים תושבי ישראל המסווגים כפליליים.
ה. על האסיר היוצא לעבודת שיקום קבוצתי/ פרטני יחולו החובות בתקנה 54 לתקנות בתי הסוהר וכמפורט בנוהל 03-0002.
2. לקבוע עקרונות, כללים ותהליכי עבודה בכל הכרוך בהפעלת מרכזי שיקום והוצאת אסירים לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר.
3. א. פקודת בתי הסוהר – [נוסח חדש] – תשל"ב, 1971, סעיף 11 ד'.
ב. תקנות בתי הסוהר תשל"ח 1978 פרק ח', סעיפים 52-60.
בסיס חוקי
4. א. "מרכז שיקום" - אגף המנוהל בגישה קהילתית ומיועד להחזקת אסירים שאושרו ליציאה לעבודת שיקום פרטנית או קבוצתית.
ב. "עבודת שיקום בקבוצה" - עבודה שיש עמה תמורה המתבצעת בידי אסירים מחוץ לבית הסוהר, ללא ליווי סוהרים אך בהשגחה ובפיקוח "מלווה משגיח", וזאת על בסיס התקשרות בין שירות בתי הסוהר לבין היזם.
ג. "עבודת שיקום פרטנית" - עבודה שיש עמה תמורה ו/או השתתפות במסגרת לימודים משקמת מחוץ לשטח בית הסוהר, באופן פרטני ללא השגחה וליווי סוהרים.
ד. "מלווה משגיח" - אזרח מטעם היזם אשר אושר והוסמך על ידי שב"ס לצורך ליווי ופיקוח על האסירים בעת שהותם במקום התעסוקה, בדרך אליה ובחזרה ממנה.

ה. "מאסר ממושך" - בפקודה זו מאסר בן 7 שנות מאסר בפועל ומעלה.

ו. "ועדת שיקום" - ועדת קבועה הפועלת בבתי הסוהר אשר בוחנת התאמתו של האסיר להשתלבות במרכזי שיקום, מכוונת לתהליכי שיקום, וממליצה בפני ק. ניהול אסירים מחוזי על העברת אסיר למרכז שיקום הרכב וועדת שיקום קבוע בסעיף 8.

ז. "מועד צפוי לשחרור" - כל אחת מהאפשרויות הבאות לפי המוקדם מבניהן:

(1) שחרור במועד שבו ישלים האסיר נשיאת 2/3 מתקופת המאסר בניכוי התקופה של שחרור מנהלי.

(2) מועד שחרורו המלא של האסיר בניכוי השחרור המנהלי.

(3) מועד נדחה שנקבע על ידי ועדת השחרורים לבחינת שחרור על תנאי.

ח. "הוועדה המשותפת" - כהגדרתה בפק"ץ 04.40.00 - "חופשות אסירים".

ט. "ועדת להערכת מסוכנות" - כהגדרתה בפק"ץ 04.40.00 - "חופשות אסירים".

פרק ב' - תנאים לשילוב אסירים במרכז שיקום

5. שיקום קבוצתי

להלן פירוט התנאים לשילוב אסירים במרכז שיקום ויציאתם לעבודת שיקום קבוצתי **תנאים לשילוב אסיר בשיקום קבוצתי** מחוץ לבית הסוהר, כאשר עניינם של כלל האסירים העומדים בקריטריונים אלו, יובא בפני ועדת שיקום:

א. **העדר מסוכנות ביחס לאחד או יותר מאלה:** בטחון המדינה, שלום הציבור (לרבות קורבן העבירה), שלום האסיר ומשפחתו.

ב. **גיל:** בהתאם לקבוע בחוק גיל פרישה, תשס"ד-2004; לבקשת אסיר, ניתן לאשר שילובו מעל גיל פרישה בכפוף לחו"ד רפואית.

ג. **האסיר ריצה רבע מתקופת מאסרו ויוצא לחופשות סדירות:**

(1) אסיר שאינו מרצה מאסר ממושך - 2 חופשות ברצף בנות 24 שעות לפחות.

(2) אסיר המרצה מאסר ממושך - 4 חופשות ברצף, אחת לפחות בת 48 שעות.

(3) אסיר המרצה מאסר בגין עבירה שדינה מאסר עולם 6 חופשות ברצף מתוכן 2 לפחות בנות 48 שעות. לרבות מי שביצע את העבירה בהיותו קטין.

ד. יתרת המאסר עד למועד השחרור הצפוי :

(1) יתרת המאסר למועד שחרורו הצפוי של האסיר לא תפחת מששה חודשים ולא תעלה על 42 חודשים.

(2) חריגים :

א. אסיר אשר מועד שחרורו הצפוי הינו פחות מששה חודשים (ויותר משלושה חודשים) ידון לאחר אישור רת"ח שיקום ארצי. החלטת הוועדה תפרט את הנסיבות החריגות לרבות התייחסות ליתרת המאסר הקצרה שנותרה לו לשאת.

ב. אסיר שיתרת מאסרו למועד השחרור הצפוי עולה על 42 חודשים, אך לא עולה על 60 חודשים, ובקשתו לשחרור מוקדם נדחתה ע"י ועדת שחרורים ולא נקבע עבורו מועד לדיון חוזר - החלטת הוועדה תפרט את הנסיבות החריגות לרבות התייחסות ליתרת המאסר הארוכה שנותרה לו לשאת.

ה. לא יינתן היתר ליציאה למרכז שיקום לאסיר, שפסק הדין שלפיו נידון למאסר אינו חלוט עדיין. לעניין זה "פסק דין שאינו חלוט"-פסק דין שטרם עברה תקופה של 45 יום להגשת ערעור, או פסק דין שהוגש עליו ערעור וטרם ניתן פסק דין באותו ערעור.

6. שיקום פרטני

להלן פירוט התנאים ליציאת אסירים לעבודות שיקום פרטני מחוץ לבית הסוהר :

א. האסיר שהה בשיקום הקבוצתי לא פחות מחצי שנה ותפקודו היה חיובי.

ב. יתרת המאסר עד למועד השחרור הצפוי של האסיר לא תפחת מששה חודשים ולא תעלה על 18 חודשים.

ג. ישנה המלצה חיובית של קצין השיקום לעניין שילובו של האסיר בשיקום פרטני בהתאם לתוכנית האישית של האסיר.

ד. ניתן אישור משטרת ישראל לשילוב האסיר בשיקום פרטני .

ה. אסיר בשיקום פרטני יצא למסגרת תעסוקתית בכפוף לתנאי הקטגוריה שנקבעו לו. באם יש תנאי מגביל לשילוב האסיר בשיקום פרטני, יפנה האסיר טרם התכנסות ועדת שיקום לוועדה המשותפת בבקשה לאשר שהותו בשיקום הפרטני ולהסיר את התנאים לצורך כך.

פרק ג' – איתור, השמה והרחקה ממרכזי השיקום

- 7.** א. איתור האסירים למרכזי השיקום יעשה בכלל בתי הסוהר על ידי קצין אסירים ביחידה.
- ב. מידי חודש (עד ה 5 לחודש) קצין אסירים ביחידה, יאתר ברשימת האסירים היוצאים לחופשות ביחידה את אלו העומדים בתנאים המפורטים בסעיף 5 לפרק ב'.
- ג. קצין האסירים יתאם מועד לדיון במסגרת ועדת שיקום ויעדכן את הגורמים הרלוונטיים ביחידה. כמו כן יעביר את שמות המועמדים לר"ת טו"ש לצורך היערכות לדיון.
- ד. באחריות קצין האסירים ביחידה כי כלל האסירים העומדים בתנאים הנדרשים לשיקום יובאו בפני ועדת שיקום (ללא קשר למידת התאמתם):
- 1) אסירים המשולבים במחלקות טיפוליות ארוכות טווח, יובאו בפני הועדה לאחר תקופת הסתגלות ולא יאוחר מארבע חודשים מיום שילובם. (במקרים בהם יתרת המאסר אינה מאפשר דחיה של 4 חודשים, יש לדון בעניינו של האסיר בשלב מוקדם יותר).
- 2) אסירים המאושפזים במר"ש לאשפוז תקופתי יידונו בוועדת שיקום עם סיום האשפוז. אסירים באשפוז ארוך בשל מחלה כרונית יידונו עם עמידה בקריטריונים.
- ה. באם מתקיים תנאי שעלול למנוע יציאתו של האסיר לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר תועבר פנייה לוועדה המשותפת לבחינת שינוי התנאי. טרם הדיון בוועדה. ק. אסירים יחידה יוודא כי האסיר הגיש בקשה לשינוי התנאי.
- 8.** א. ועדת שיקום הינה ועדת קבועה הפועלת בבתי הסוהר הפליליים.
- ב. ועדת שיקום בוחנת את התאמת האסיר למרכז השיקום, תוך התייחסות להתקדמותו בתוכנית אישית והכוונה לשיקום.
- ג. הרכב הוועדה:
- 1) יו"ר הועדה: ק. טו"ש מחוזי ובהעדרו רת"ח שיקום ארצי או רע"ן טו"ש.
- 2) רכז הועדה: קצין אסירים ביחידה.
- 3) חברי הועדה: ר"ת טו"ש, קצין שיקום (בביס"ר בו יש אגף שיקום), קצין מודיעין, עו"ס מטפל – מנהל מקרה, מנהל אגף.
- 4) חברי ועדה נוספים יוזמנו על פי הצורך.
- ד. במידת הצורך תזמן הועדה את האסיר להופיע בפניה.

ה. ככלל, הוועדה תתכנס אחת לחודש או יותר בהתאם לצורך.

ו. ועדת שיקום תדון במקרים הבאים:

(1) אסירים העומדים בתנאי הסף המפורטים בסעיף 5 לעיל, תבחן התאמתם למסגרת שיקום קבוצתי אסירים המועמדים בתנאי הסף לשיקום פרטני, כאמור בסעיף 6 לעיל אשר נתנה לגביהם המלצת קצין שיקום.

(2) אסירים אשר מועמדים להרחקה ממסגרת השיקום הקבוצתי או הפרטני.

(3) העברת אסיר בין מרכזי השיקום בבתי הסוהר.

ז. בסמכות ועדת שיקום להמליץ לקצין ניהול אסירים על:

(1) שילוב האסיר בשיקום קבוצתי/פרטני, לפי העניין.

(2) קביעת דיון המשך למועד אחר לצורך השלמת הליך טיפולי.

(3) לא להמליץ על שילוב האסיר בשיקום.

(במידה ולא המליצה הוועדה על שילוב אסיר בשיקום) ניתן להביאו לדיון נוסף בעת שינוי הנסיבות שבגינן לא נמצא מתאים או בחלוף ששה חודשים, לפי המוקדם.

(4) להרחיק אסיר ממרכז השיקום.

(5) להעביר אסיר ממרכז שיקום אחד לאחר.

ח. בפני ועדת שיקום יופיעו חווי"ד של בעלי תפקידים רלוונטיים: עו"ס, רופא, מנהל אגף, ק. חינוך, קצין תעסוקה וחווי"ד מקצועיות בהתאם למפורט בנהלי חטו"ש.

ט. במעמד הדיון יילקחו בחשבון הפרמטרים הבאים ויתועדו: תנאי הקבלה לשיקום, תיקים פתוחים של האסיר, תפקוד האסיר בבית הסוהר, אבחון צרכים והשתלבות בתוכנית האישית בהתאם, אבחון ולימודי השכלת יסוד, תפקוד תעסוקה, הערכת העו"ס לגבי כוחות ומוטיבציה לשינוי, רקע התמכרותי, מצב בריאותי וכל מידע רלוונטי נוסף.

י. ק. אסירים יחידתי יעביר את המלצת הוועדה בצירוף עמדת מפקד בית הסוהר אל ק. ניהול אסירים מחוזי לקבלת החלטה.

יא. המלצת ועדת השיקום (חיובית או שלילית) ובהמשך החלטת ק. ניהול אסירים מחוזי, תובאנה לידיעת האסיר באמצעות מנהל האגף והעו"ס המטפל או מי מטעמם לא יאוחר משבוע ימים מיום החלטת ק. ניהול אסירים מחוזי. נושאים שעלו בדיוני הוועדה וסווגו כמידע חסוי לא ימסרו לאסיר. כמו כן לא יפורטו בפני האסיר עמדות חברי הוועדה בדיון, אלא רק המלצת הוועדה.

יב. בדיון באסיר אשר יתרת מאסרו עולה על 42 חודשים לשיקום קבוצתי תנמק הועדה במפורט את התייחסותה ליתרת המאסר הארוכה.

9. א. קצין ניהול אסירים מחוזי מוסמך להחליט על פי המלצת ועדת שיקום על שילוב/אי שילובו של אסיר במרכז השיקום.
- ב. במידה ואישר קצין ניהול אסירים מחוזי לשלב אסיר למרכז השיקום, יפעל להעברתו בהתאם לכללים הנהוגים להעברת אסיר בין יחידות המחוז או בהעברה בין מחוזות לפי העניין.
- ג. העברת האסיר בפועל תתבצע רק לאחר תיאום של ק. אסירים יחידתי מבי"ס בו שוהה האסיר עם ק. השיקום בבית הסוהר אליו הומלץ להעביר את האסיר.
- ד. בהעדר מקומות פנויים באגף השיקום ינהל רת"ח שיקום ארצי רשימת המתנה ארצית לכלל אגפי השיקום.
- ה. באם לאחר החלטת קצין ניהול אסירים מחוזי לשלב את האסיר במרכז השיקום חל שינוי במצבו של האסיר או היה מעורב האסיר באירועים שליליים, באחריות קצין אסירים ביחידה לדווח על כך לק. ניהול אסירים מחוזי וליו"ר הועדה לצורך בחינה חוזרת בעניינו של האסיר. במידה והאסיר הועבר לשיקום מבלי שנידון שוב בוועדת שיקום, יוחזר לבית הסוהר ממנו נשלח.

10. א. ועדת שיקום תדון בהרחקת אסירים ממרכזי השיקום מהסיבות הבאות:
- 1) חשד לחריגות משמעת של האסיר מכללי ותקנון מסגרת השיקום או ביצוע עבירה פלילית או משמעתית או קיום מידע מודיעיני בדבר התנהלות שלילית.
- 2) אי הסתגלות למקומות העבודה עקב מגבלות רפואיות, בהתאם לחוו"ד רפואית חדשה.
- 3) אי התאמה אישיותית למסגרת השיקום על פי התרשמות גורמי הטיפול לאור תפקודו.
- 4) שינוי בתנאי הכליאה אשר אינם עומדים בהתאמה לתנאי מסגרת השיקום.
- ב. דיון הרחקה יתקיים במעמד האסיר ויתאפשר לו להביע את דבריו.
- ג. ועדת הרחקה תתכנס בסמוך ככל שניתן לאירוע בגינו עניינו מובא בפניה ובכל מקרה לא יאוחר מ 14 יום ממועד גילוי האירוע.

ד. בסמכות ועדת שיקום להמליץ על:

- 1) הרחקת האסיר ממרכז השיקום.
 - 2) הישארות האסיר במרכז השיקום.
 - 3) ההרחקה של אסיר ממרכז השיקום למשך 30 יום לצורך בירור.
 - 4) הרחקת האסיר ממרכז השיקום לתקופה מוגדרת מראש (התקופה תצוין בפרוטוקול הדיון).
- ה. אסיר שהורחק ממרכז השיקום ניתן יהיה לדון בעניינו שוב בחלוף חצי שנה אלא אם קבעה הועדה אחרת במועד ההדחה.
- ו. המלצת ועדת השיקום בדבר הרחקתו כאמור, בצירוף עמדת מפקד בית הסוהר, תועבר על ידי קצין האסירים ביחידה לק. ניהול אסירים מחוזי לקבלת החלטה.

ז. הרחקה מיידית ממסגרת השיקום:

- 1) בסמכות מפקד בית הסוהר לעכב יציאת האסיר בשיקום לתעסוקה מחוץ לבית סוהר או להרחיק מיידית את האסיר ממרכז השיקום במידה ויש חשד לסיכון בטחון בית הסוהר או האסיר או אדם אחר.
- 2) ועדת שיקום תתכנס בסמוך ככל שניתן לאירוע כאמור בסעיף קטן (1) ועד להחלטת קצין ניהול אסירים מחוזי יהיה האסיר במעמד "בירור".

פרק ד' - מרכזי שיקום – תנאי מחייה וכללי הפעלה ייחודיים

11. מרכזי השיקום יאופיינו בתנאי מחייה וכללים ייחודיים כדלקמן:

ניהול מרכז

השיקום

- א. מרכז השיקום יאפשר אקלים שיקומי, ותנאי כליאה מתקדמים אשר יאפשרו עשייה קהילתית וטיפולית.
- ב. מרכזי השיקום ינוהלו בגישה קהילתית תוך שיתוף האסירים ככל שניתן, העצמתם והגברת האחריות האישית והנעה לשינוי.
- ג. מרכז השיקום ינוהל על ידי קצין שהינו עובד סוציאלי בהכשרתו.
- ד. קצין השיקום יפעל בראייה הוליסטית ויפעל לקידום רווחת הפרט ורצף השיקום בקהילה תוך שמירה על עקרונות שב"ס, ומילוי תפקיד כמנהל מקרה.
- ה. קצין השיקום וצוות התקון יעבדו עבודת ערב לפחות פעמיים בשבוע.

12. א. אסיר השוהה במרכז השיקום והיוצא לעבודת שיקום מחוץ לשטח בית מעמד האסיר

פרק: 04 - אסירים	בתוקף מתאריך: 12.12.2004
מס' הפקודה: 04.54.02	ת' עדכון אחרון: 14.10.2021
<p>הסוהר במסגרת עבודת חוץ יראוהו בעת שהותו באגף, ובעת עבודתו, בדרך במרכז השיקום לעבודה ובחזרה ממנה, כנתון במשמורת חוקית ודינו כדין כל אסיר בבית הסוהר.</p>	
<p>ב. במקרה של איחור מחופשה או בחזרה ממקום העבודה יחולו על האסיר הכללים החלים על אסירים שלא חזרו במועד מחופשה על פי פקודת נציבות "חופשות אסירים" 04.40.00.</p>	
<p>ג. אסיר אשר שוהה במרכז השיקום והופיע בפני ועדת שחרורים ונדחה, תופסק יציאתו לתעסוקה עד לקיום דיון הוועדה להערכת מסוכנות ובו תתקבל החלטה על ידי מפקד בית הסוהר לעניין המשך יציאתו לעבודה.</p>	
<p>13. א. באם יתרת מאסרו של אסיר השוהה במרכז השיקום, לאחר דחיה בוועדת השחרורים, עולה על 42 חודשים לאסיר בשיקום קבוצתי או על 18 חודשים לאסיר בשיקום פרטני, יובא האסיר בפני ועדת חריגים בבית הסוהר אשר תדון בהמשך שהותו במרכז השיקום.</p>	ועדת חריגים
<p>ב. הרכב ועדת חריגים:</p>	
<p>1) מפקד ביס"ר – יו"ר.</p>	
<p>2) חברי הוועדה ק. אסירים, רת"ח טו"ש, קמ"ן, קצין שיקום, עו"ס מטפל.</p>	
<p>ג. לצורך קבלת החלטה, תובא בפני ועדת החריגים חוות דעת ראש תחום שיקום ארצי.</p>	
<p>ד. המלצת הוועדה לעניין המשך שהות האסיר בשיקום, על אף יתרת המאסר, תועבר לק. ניהול אסירים מחוז אשר תביא את המלצת הוועדה בצירוף חו"ד מהגורמים המקצועיים במחוז להחלטת מפקד המחוז.</p>	
<p>ה. ק. שיקום יעדכן את רת"ח שיקום ארצי בהחלטה שהתקבלה.</p>	
<p>ו. מצאה ועדת החריגים להמליץ על המשך שילובו של אסיר במרכז השיקום, תקבע הוועדה במעמד הדיון, מועד למעקב אחר השתלבותו של האסיר. דיוני מעקב יתקיימו לפחות אחת לשנה בראשות מפקד ביס"ר, ק. השיקום ירכז את מועדי הדיון ויוודא קיום דיונים בהתאם.</p>	
<p>ז. ועדת החריגים אינה מחליפה ועדת מסוכנות לגבי כל אסיר אשר נדחה בוש"ר או שעולה צורך אחר לדון בעניינו.</p>	
<p>14. מעבר אסיר בין מרכזי השיקום יעשה באופן מדורג על פי סדר העדיפות הבא: עבודת שיקום קבוצתית, עבודת שיקום פרטנית.</p>	הדרגתיות השיקום
<p>15. א. אסירים השוהים במרכז השיקום יוחזקו בנפרד משאר חלקי בית הסוהר ויתר</p>	יציאה ממרכז

- השיקום לשאר**
- האסירים**, וזאת מטעמים שיקומיים ומטעמי בטחון בית הסוהר.
- חלקי בית הסוהר**
- ב. האמור בסעיף קטן (א) לא יחול במקרים הבאים ובהתאם לאישור ק. השיקום:
- (1) יציאה לטיפול רפואי במרפאת בית הסוהר על פי הצורך.
 - (2) אירועים מיוחדים בתחום דת, חינוך ותרבות.
 - (3) השתתפות בתוכניות טיפול וחינוך הכוללות NA, 12 הצעדים וכו'.
 - (4) הסדרת נושאים מנהליים בתאום קצין השיקום עם קציני המטה הרלוונטיים.
 - (5) רכישה במרכז המכר שבבית הסוהר.
 - (6) מפגש עם גורמי חוץ: רש"א, עו"ד, גורמי טיפול מהקהילה וביקורי משפחות.

- קליטת אסיר**
- במרכז השיקום**
16. א. עם קבלת אסיר למרכז השיקום תערך לו שיחת קליטה ובה יוסברו לו ע"י קצין השיקום כללי המקום, זכויותיו וחובותיו במסגרת האגף, וכן יוסברו לו כללי התעסוקה וההתנהגות, זכויותיו וחובותיו במקום העבודה ובכלל זה כללי הבטיחות.
- ב. במעמד שיחת הקליטה יחתום האסיר על "תקנון לאסיר במסגרת השיקום" המפרט את כללי השהייה במרכז השיקום וכן על הנחיות "הוראות בטיחות כלליות" המפרט כללי בטיחות בעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר. בחתימתו יתחייב האסיר לעמוד בתנאיהם.
- ג. התקנון והוראות כללי הבטיחות מפורטים בנוהל טו"ש מס 03-0002 "הפעלת מרכזי שיקום והוצאת אסירים לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר".

- שירותי רווחה**
- לאסיר במרכז השיקום**
17. א. לאסירים במרכז השיקום יינתנו שירותי רווחה כבכל בית סוהר ובאופן שלא יפגע בתעסוקתם, בכלל זה מרפאה, מרכז מכר והגזברות ופעילות תקון.
- ב. תוכנית השיקום לאסיר תגובש ותנוהל על ידי קצין השיקום בשיתוף צוות התקון ויינתן ביטוי לכל מעגלי ההשתייכות של האסיר והכנה לקראת שחרור תוך שימור הקשר והרצף השיקומי עם הקהילה.
- ג. פעילות התקון במסגרת השיקום תכלול התערבות פרטנית, קבוצתית, חינוכית העשרתית, דתית, קהילתית והתנדבותית. קצין השיקום יפעל לקיום פעילויות אלו ככל שניתן בשעות הערב.
- ד. אסירים המועסקים במסגרת שיקום קבוצתי רשאים לקבל שי בהתאם להנחיות מערך התעסוקה.
- ה. אסירים המועסקים במסגרת שיקום פרטני רשאים לקבל שי בהתאם למקובל

במקום עבודתם ובידיעת קצין השיקום.

- 18.** א. מרכזי השיקום מוגדרים כאגפים "נקיים מסמים".
 בדיקות ממצאי חומרים ממכרים יערכו אחת לחודש לפחות לכל אסיר.
 ג. אסיר אשר ממצאי הבדיקה לגביו חיוביים, עניינו יהיה בבירור והוא לא יצא לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר עד לקבלת תוצאות אימות הבדיקה ובהתאם לתוצאותיה. מפקד בית סוהר יבחן הישארותו/הוצאתו ממרכז השיקום עד לקבלת האימות.
- 19.** א. לבוש האסירים בעת שהותם במסגרת השיקום יהיה בגדים אזרחיים בעת שהותם בתוך כתלי בית הסוהר ובעת יציאה לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר.
 ב. לבוש האסירים בעת ליווי שב"ס יהיו במדי אסיר ככל האסירים.
- 20.** אסירים במרכז השיקום יורשו באישור קצין השיקום להכניס ולהחזיק בחפצים המותרים בהחזקה מעבר לכמות המותרת ובכלל זאת.
 א. בגדים אזרחיים (הגבלה תקבע ע"י ק. השיקום)
 ב. ספרים.
- 21.** א. יציאה לחופשות תהא בכפוף לפקודת 04.40.00 - "חופשות אסירים".
 ב. חופשות במרכז השיקום יאושרו בסופי שבוע ובתיאום עם המעסיק, במקרים חריגים ובאישור של קצין השיקום יאושרו חופשות באמצע השבוע.
 ג. אסיר בשיקום פרטני יוכל לצאת לחופשה ישירות ממקום עבודתו, או לחזור מחופשה ישירות למקום העבודה, זאת בהתאם לשעות החופשה ואישור מפקד בית הסוהר ופיקוח קצין השיקום.
 ד. חופשות לאיתור מקום עבודה פרטני בהתאם לסעיף 27 ה'.

פרק ה' – תעסוקה בעבודות חוץ במרכזי השיקום – כללי הפעלה

שיקום קבוצתי

- 22.** א. מערך התעסוקה יפעל לאיתור מקומות עבודה לאסירים לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר במסגרת השיקום הקבוצתי בהתאם לנהלי מערך תעסוקה.
- ב. מערך תעסוקה יפעל לאישור מקומות עבודה לאסירים לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר ובכלל זה החתמת המעסיקים על חוזה התעסוקה.
- ג. כחלק מתהליך אישור מקום עבודה על ידי מערך תעסוקה תבוצע במקום בקרת בטיחות ויוסברו הנחיות למעסיק וזאת בהתאם לנהלי חטו"ש.
- ד. בכל מקום תעסוקה יוסמכו אזרחים בתפקיד "מלווה משגיח" על ידי מערך תעסוקה.
- ה. מערך תעסוקה יקיים קשר שוטף עם המעסיקים במסגרת השיקום הקבוצתי.
- ו. אופן חישוב התגמול לאסירים בעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר יתבצע על פי נהלי תעסוקה.
- 23.** א. אסיר ישולב במקום התעסוקה בהתאם לצרכי המעסיקים ומרכז השיקום, התאמתו ותנאי הקטגוריה שנקבעו לו.
- ב. הודעה על מקום העבודה אליו שובץ האסיר תועבר בכתב ע"י קצין השיקום לקצין האסירים היחידתי אשר יעדכן את קצין הכליאה המחוזי וזה יידע את משטרת ישראל העתק ההודעה יתויק בתיק האסיר
- ג. יציאת אסירי השיקום הקבוצתי לעבודה הינה בקבוצה, משמע שני אסירים ומעלה לכל מקום עבודה, ובכלל זה בהסעה מבית הסוהר וחזרה.
- ד. היציאה לעבודה תהיה בליווי והשגחה של המעסיק או מי מטעמו "מלווה משגיח" בכל שעות היום כולל בהסעה ובעת שהייתם במקום העבודה. באחריות המעסיק לפקח על האסיר מיציאתו ועד חזרתו לבית הסוהר.
- ה. ככלל לא יועסק אסיר ללא אישור בטיחות במקום העבודה.
- 24.** שעות העבודה במקומות התעסוקה לאסירי השיקום ייקבעו בכפוף למגבלות הבאות:
- א. שבוע עבודה לא יעלה על 42 שעות עבודה, שעות העבודה יעשו בתיאום מערך תעסוקה וק. השיקום. מפקד ביס"ר מוסמך לאשר במקרים מיוחדים ובהמלצת קצין שיקום עבודת אסירים בשעות נוספות בתשלום ולתקופה מוגבלת.
- ב. ככלל, שעת החזרה של אסיר מהעבודה לבית הסוהר תהא לא יאוחר מהשעה 19:00. בסמכות מפקד ביס"ר לאשר הארכת יום העבודה עד השעה 20:00,

וזאת בהתאם לפניה כתובה של המעסיק המפרטת צורכי מקום העבודה.

- ג. בימי שישי וערבי חג, שעת החזרה של האסירים לבית הסוהר לא תאוחר מהשעה 16:00.
- ד. אין להעסיק אסירים בשבתות ובחגים ובימים שהינם ימי שבתון.
- ה. כל היעדרות ממקום העבודה תהא באישור של קצין השיקום וזה ידווח למעסיק אודות ההיעדרות.

25.

- א. צרכי האסיר בעת שהייתו במקום התעסוקה יסופקו על ידי המעסיק על פי צרכי האסיר במקום העבודה בשיקום הקבוצתי
- ב. האסירים בעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר בשיקום הקבוצתי זכאים לתגמול כספי בתמורה לעבודתם על פי דו"ח שעות הנוכחות במקום העבודה. התגמול יחושב על ידי ק. התעסוקה ויופקד בחשבון האסיר בבנק הדואר.
- ג. אסורה החזקה ושימוש בטלפונים ניידים במסגרות התעסוקה.
- ד. במקרה של תאונת עבודה יינתן טיפול ראשוני על ידי המעסיק כולל פינוי לבי"ח במידת הצורך ויידוע ק. השיקום במידה.

26.

- א. קצין השיקום וק. תעסוקה יחידה יקיימו קשר שוטף עם המעסיקים בשיקום קבוצתי ויתעדכנו בהתנהלות האסיר במקום העבודה.
- ב. קצין השיקום וקצין התעסוקה יקיימו ביקורות במקומות התעסוקה בשיקום הקבוצתי על פי המפורט בנהלי חטו"ש.
- ג. סגל נוסף יבצע ביקורות על פי החלטת מפקד בית הסוהר כפי שנקבע בנהלי חטו"ש ובתאום עם קצין השיקום.

שיקום פרטני

27.

- א. איתור מקום עבודה יעשה באופן עצמאי על ידי האסיר זאת תוך מעקב, הכוונה וסיוע של קצין השיקום.
- ב. הודעה על מקום העבודה אליו שובץ האסיר תועבר בכתב ע"י קצין השיקום לקצין האסירים היחידתי אשר ייעדכן את קצין הכליאה המחוזי וזה יידע את משטרת ישראל. העתק ההודעה יתויק בתיק האסיר.
- ג. אסיר ישולב במקום התעסוקה בהתאם לתנאי הקטגוריה שנקבעו לו. אלא אם אושר אחרת על ידי משטרת ישראל ושב"ס לאחר פניה של האסיר לוועדה המשותפת.
- ד. אסיר אשר שעת מעצר בית שנקבעה עבורו בתנאי הקטגוריה מוקדמת

מהשעות שצוינו לעיל, מחויב לחזור לבית הסוהר על פי שעת מעצר הבית, אלא אם הוחלט אחרת על ידי משטרת ישראל.

ה. אסיר בשיקום קבוצתי שהומלץ לשיקום פרטני, יחל באיתור מקום עבודתו במסגרת חופשותיו עוד בתקופת שהייתו בשיקום הקבוצתי. עד למציאת עבודה במסגרת שיקום פרטני, ימשיך האסיר לעבוד במקום העבודה הקבוצתי על מנת לשמר את רצף התעסוקה.

ו. לאסיר בשיקום פרטני יתאפשר לצאת לחופשה מיוחדת לצורך ראיונות עבודה. חופשות אלו יאושרו לאחר המלצת ק. השיקום אשר יוודא קיום הריאיון ויאמוד את מספר החופשות את הזמן הנדרש, ורק לאחר אישור מחוזי לשילוב האסיר בשיקום פרטני. בכל מקרה חופשה לצורך חיפוש עבודה לא תעלה על 8 שעות.

ז. אסיר יוכל לבחור בשיקום הפרטני ללמוד במסגרת לימודים, אשר תאושר ע"י קצין השיקום. מסגרות אלו יבדקו בכפוף לכך שהן מאושרות על ידי משרד החינוך או משרד התעסוקה. ניתן לשלב מסגרת תעסוקתית ולימודית.

ח. אסירים המקיימים אורח חיים דתי יוכלו לשהות בשיקום הפרטני במסגרת לימודים דתית. רב היחידה יסייע במציאת מקום הלימודים. מסגרות אלו יבדקו בכפוף לכך שהן מאושרות על ידי של משרד החינוך ומשרד הדתות. ניתן לשלב מסגרת לימודית תורנית ותעסוקה.

ט. מימון הלימודים במסגרת השיקום הפרטני יהיה באחריות האסיר בלבד.

י. אסיר שלא מצא עבודה פרטנית לאחר שלושה חודשים מיום ההחלטה על שילובו יובא בפני ועדת שיקום לבחינת התהליך וביצוע מעקב. בסמכות הוועדה להחזיר את האסיר לשיקום הקבוצתי.

יא. ככלל, התנאים של מרכזי השיקום יחולו על אסירים מרגע קליטתם במרכז השיקום. חופשות בהתאם לתנאים שנקבעו ביחס לאסיר שיקום פרטני יתאפשרו רק לאחר שישולב במקום עבודה פרטני.

28. אישור מקום עבודה בשיקום פרטני יעשה אם ימולאו התנאים הבאים:

כללים לאישור

**מקום עבודה
בשיקום הפרטני**

א. יש בסוג העבודה תרומה לשיקומו של האסיר בדרך של התנסות במקצוע, רכישת הרגלי עבודה, עצמאות, הקניית ידע והפנמת ערכים חיוביים.

ב. מקום העבודה מוכן לקבל את האסיר.

ג. מקום העבודה לא מנוהל או מצוי בבעלות קרוב משפחה של האסיר.

ד. באם קיימת היכרות מוקדמת של האסיר עם המעסיק ו/או עובדיו קצין השיקום יבחן התאמת המקום ויביא זאת בפני מפקד בית הסוהר.

ה. לא תאושר עבודה מסוג שדורש ניהול כספים או מצריך כניסה לבתים פרטיים וכן חשיפה לפרטים אישיים של אזרחים.

- ו. באם מסגרת העבודה מצריכה ניידות, תיבחן על ידי קצין השיקום סבירות הטווח הגיאוגרפי של הניידות לצורך פיקוח וביצוע בקרה והשגחה.
- ז. שילוב אסיר השפוט בגין עבירות מין בשיקום פרטני יתאפשר בהתאם לחוק למניעת העסקה של עבריין מין במוסדות מסוימים, תשס"א, 2001 ועפ"י הנחיות מב"ן כולל אישור מקום העבודה הספציפי.
- ח. תהליך אישור מקום העבודה על ידי קצין השיקום יכלול:
 - (1) עמידה בכללים שלעיל.
 - (2) בדיקת סביבת העבודה, תנאי העבודה הסוציאליים והשכר שיהיו הולמים.
 - (3) קיום אישורי בטיחות ובטחון של מקום העבודה.
 - (4) מסירת הנחיות וכללים למעסיק ובכלל זה כללי פיקוח ודיווחים.
 - (5) קביעת מעסיקים אשר יפקחו על האסיר במהלך שהותו במקום העבודה וקבלת אישור בט"ש לכך. אסיר לא ישהה במקום העבודה ללא נוכחות והשגחה של המעסיק או גורם אחר מטעמו אשר הוסמך לכך.
- ט. קצין השיקום יביא את פרטי המקום למפקד בית סוהר לאישור יציאת האסיר לתעסוקה בהתאם להמלצת ק. השיקום.

29.

- א. יציאת אסיר בשיקום פרטני לעבודה או ללימודים, הינה יציאה מחוץ לשטח בית הסוהר ללא ליווי.
- ב. ברשות אסיר היוצא לעבודות שיקום מחוץ לבית הסוהר ימצאו:
 - (1) תעודת זהות
 - (2) אישור יציאת עבודה לשיקום
- ג. לאסירי השיקום הפרטני יתאפשרו תנאים בהם יוכלו למלא צרכי קיום בעת שהייתם בתעסוקה (נסיעה, מזון), ובכלל זה יורשו להחזיק כסף/כרטיס בנקאי לצורכי קיום. גובה סכום הכסף יקבע על ידי רת"ח שיקום ארצי ויעודכן מעת לעת.
- ד. אסיר בשיקום פרטני יקבל תלוש שכר מהמעסיק ויציג לק. השיקום מידיו חודש את התלוש ואת דו"ח הנוכחות בעבודה.
- ה. יציאה למקום העבודה תהא בכפוף ובהתאם לתנאי החופשה שנקבעו עבורו.

30.

- א. שעות העבודה בשיקום הפרטני יהיו בהתאם להסכם ההעסקה, תוכנית השיקומית של האסיר ואישור ק. השיקום.
- ב. שבוע עבודה לא יעלה על 42 שעות. שעות עבודה שיאושרו מעבר לכך ישולמו כשעות נוספות כמקובל בחוק.

- ג. העסקת האסיר מעל 42 שעות בשבוע תאושר ע"י מפקד ביס"ר על גבי היתר היציאה.
- ד. שעת החזרה של אסיר מהעבודה לבית הסוהר תהא לא יאוחר מהשעה 19:00. בסמכות מפקד ביס"ר לאשר הארכת יום העבודה עד השעה 20:00, וזאת בהתאם לפנייה כתובה של המעסיק המפרטת צורכי מקום העבודה.
- ה. בימי שישי וערבי חג, שעת החזרה לביס"ר לא תאוחר מהשעה 16:00.
- ו. לא תאושר העסקת אסיר בשיקום פרטני בשבתות ובחגים ובימים שהינם ימי שבתון.

31. צרכי האסיר במהלך יום העבודה הינם באחריות עצמאית של האסיר וכפי שסוכמו עם המעסיק:

- א. האסיר יגיע באופן עצמאי בתחבורה ציבורית למקום העבודה.
- ב. אחריות לתזונה במהלך יום העבודה הינה באחריות האסיר ורשאי להפסקת צהריים כמקובל בחוק.
- ג. במקרים בהם יש צורך בפינוי למרכז רפואי – המעסיק יפעל לכך וידווח מידית לק. השיקום.
- ד. אסורה החזקה ושימוש בטלפונים ניידים במסגרת התעסוקה בשיקום הפרטני (בעבודה ובבית הסוהר).

32. א. היתר להוצאת אסיר למקום תעסוקה בשיקום פרטני יינתן ע"י מפקד הביס"ר. ב. ביציאתו למקום העבודה יחזיק האסיר בידו את היתר היציאה ותעודת זהות. אלו יהיו אישור לשהותו מחוץ לכותלי בית הסוהר.

33. ד. קצין השיקום יקיים קשר שוטף עם המעסיק בשיקום פרטני ויתעדכן בהתנהלות האסיר במקום העבודה. ה. בכלל מקומות התעסוקה בשיקום הפרטני יערכו ביקורות ופיקוח על ידי קצין שיקום או מי מטעמו, סגל נוסף יבצע ביקורות בתאום עם קצין השיקום ועל פי החלטת מפקד בית הסוהר כפי שנקבע בנהלי חטו"ש.

פרק ו' – הנחיה, דיווח ובקרה

- 34. א. רת"ח שיקום ארצי הינו המנחה המקצועי של מרכזי השיקום, קצין השיקום והסגל בכל הקשור להפעלתם. ב. קצין השיקום ידווח לק. תקון, רת"ח שיקום ארצי וק. טו"ש מחוזי על כל**

חריג במסגרת השיקום, וכן יעביר סיכום חודשי בכתב אודות תמונת מצב ופעילויות במרכז השיקום עד ה 10 לחודש.
ג. רת"ח שיקום ארצי יבצע אחת לשנה בקרה מקצועית אחר הפעלת מרכזי השיקום

אחריות ביצוע

35. בנציבות – רח"ט תקון

במחוז – ק. ניהול אסירים מחוזי

ביחידה – מפקד בית הסוהר

נספחים

36.

תאריכי עדכון

37 8.8.10, 3.5.10 2.2.09, 3.9.08, 18.09.07, 18.12.06, 23.11.06, 31.7.06, 6.3.06

קודמים

29.08.18